

Sygn. akt **III AUa 117/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Woźniak-Zendran

Sędziowie: Dorota Goss-Kokot

(del.) Roman Walewski

Protokolant: Alicja Karkut

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2020 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **P. Ł.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji P. Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 28 listopada 2018 r. sygn. akt VIII U 2975/17

uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego prowadzenia i rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Roman Walewski	Małgorzata Woźniak-Zendran	Dorota Goss-Kokot
----------------	----------------------------	-------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 listopada 2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., na podstawie art. 57 ust. 1 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt 5 i art. 61 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383), po rozpoznaniu wniosku złożonego dnia 28.08.2017 r., odmówił P. Ł. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł P. Ł., domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 28 listopada 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 2975/17, oddalił odwołanie.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

P. Ł. urodził się (...). Z zawodu jest malarzem. Jako tapeciarz pracował od 1 września 1980 r. do 30 czerwca 1982 r., gdy był zatrudniony w (...) w J.. W okresie od 1 listopada 1982 r. do 30 czerwca 1985 r. był zatrudniony w (...) J. jako pracownik prac lekkich oraz opiekun świetlicy. W okresie od 26 sierpnia 1985 r. do 30 września 1992 r. pracował w (...) w L. na stanowisku malarza. Od 6 marca 1996 r. do 30 kwietnia 1997 r. był zatrudniony w Stoczni (...) S.A. jako malarz konserwator.

Decyzją z dnia 25.03.1999 r. organ rentowy przyznał odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1.12.1998 r. Kolejnymi decyzjami organ przyznawał odwołującemu prawo do renty, ostatnio do 30.06.2016 r.

Decyzja z 7 września 2016 odmówiono odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy za dalszy okres z powodu braku niezdolności u odwołującego do pracy.

Od tej decyzji odwołał się P. Ł.. Wyrokiem prawomocnym z 26 kwietnia 2017 roku w sprawie o sygn.akt VIII U 2504/16 oddalono odwołanie P. Ł..

Dnia 9 listopada 2017 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 13.09.2017r. roku rozpoznał u odwołującego padaczkę, charakteropatię padaczkową, stan po urazie głowy w wyniku upadku 21 lat temu, nikotynizm, POCHP, IBS, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, zespół bólowy kręgosłupa, nieżyt alergiczny nosa, jednak nie stwierdził u odwołującego istotnego pogorszenia stanu zdrowia w stosunku do badania w sierpniu 2016 r., a zatem nie ma wskazań do orzekania o długotrwałej niezdolności do pracy.

P. Ł. wniósł sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika do Komisji Lekarskiej, która orzeczeniem z dnia 18 października 2017 r. rozpoznała u odwołującego padaczkę pourazową bez wykładników uszkodzenia OUN, ponadprzeciętną inteligencję, przebyty 21 lat temu uraz głowy w wyniku upadku z wysokości, pourazowe zaburzenia rzekomonerwicowe i osobowości, zaburzenia adaptacyjne, zmiany zwyrodnieniowo- dyskopatyczne kręgosłupa z zespołem bólowym bez objawów korzeniowych i ubytkowych z zachowaną sprawnością ruchową, POCHP z normalną spirometrią oraz nikotynizm. Komisja nie stwierdziła długotrwałej niezdolności do pracy.

Powyższe orzeczenie stało się podstawą wydania spornej decyzji odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dowód : bezsporne, decyzje i opinie w aktach ZUS.

W związku z treścią orzeczenia komisji lekarskiej ZUS oraz odwołania, Sąd dopuścił z urzędu dowód z opinii biegłych: neurologa - dr M. P., ortopedy - dr. A. C., psychologa - mgr. W. G., psychiatry - dr. W. M. na okoliczność tego, czy ubezpieczony jest osobą całkowicie bądź częściowo niezdolną do pracy.

Biegli rozpoznali u odwołującego:

- inteligencję powyżej przeciętnej, brak wskaźników uszkodzenia OUN,
- zaburzenia adaptacyjne,
- przewlekły zespół bólowy kręgosłupa, głównie w odcinku szyjnym z okresowymi zaostrzeniami w wywiadzie, bez objawów korzeniowych, mierną dysfunkcję narządu ruchu,
- chorobę zwyrodnieniową stawów kolanowych w początkowym okresie,
- nabyte zniekształcenia palców obu stóp,
- padaczkę pourazową,

- bóle i zawroty głowy,
- zaburzenia rzekomonerwicowe i osobowości.

Biegły psycholog po zapoznaniu się z aktami sprawy oraz dostępną dokumentacją, przeprowadzeniu wywiadu i badania przedmiotowego stwierdził, iż uzyskane w trakcie badania rozpoznanie psychologiczne (inteligencja powyżej przeciętnej, brak wskaźników uszkodzenia OUN oraz zaburzenia adaptacyjne) wskazują, że odwołujący nie jest częściowo czy całkowicie niezdolny do pracy z przyczyn psychologicznych. Opiniowany dysponuje ponadprzeciętną inteligencją, jest zdolny do pracy zgodnej z wykształceniem oraz dotychczasowym doświadczeniem zawodowym. Wskazane jest kontynuowanie terapii psychologicznej w formie ambulatoryjnej przez badanego. Zdaniem biegłego nie ma potrzeby przeprowadzania badania przez innych biegłych lekarzy, niż powołani dotychczas przez Sąd.

W opinii biegłego psychiatry w obserwacjach orzeczniczych nie nastąpiło pogorszenie wydolności psychicznej badanego i nadal jest on zdolny do pracy zgodnej z posiadanymi umiejętnościami. Biegły podkreślił, że dawne orzeczenia o psychicznej niezdolności do pracy były pozbawione merytorycznego uzasadnienia szczególnie w odniesieniu do wpływu zaburzeń osobowości na potencjalne możliwości zarobkowania przez powoda.

Biegły ortopeda po analizie zawartej dokumentacji i po wykonaniu badania lekarskiego jednoznacznie stwierdził, że odwołujący nie jest obecnie osobą niezdolną do pracy zarobkowej z przyczyn schorzeń narządu ruchu w jakimkolwiek stopniu, na poziomie posiadanych kwalifikacji zawodowych. Biegły nie zaprzeczył zgłaszanym przez odwołującego dolegliwościom i utrudnieniom. Jednak ich nasilenie w ocenie biegłego nie przekłada się na kliniczne, patologiczne objawy i nie skutkuje taką dysfunkcją organizmu, która powodowałaby znaczną, długotrwałą niezdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Biegły nie stwierdził istotnych objawów korzeniowych, rozległych, istotnych zaników mięśniowych, niedowładów neurologicznych, ani istotnego ograniczenia ruchów i zniekształceń stawów obwodowych kończyn, oraz kręgosłupa. Nie stwierdza się także ograniczeń funkcji manualnych i niewydolności chodu. Odwołujący nie stosuje sprzętu ortopedycznego, który niwelowałby ewentualne ubytki i zaburzenia. Stan ortopedyczny u odwołującego wg biegłego jest stabilny i zadawalający. W zawartej dokumentacji lekarskiej nie stwierdził intensywnego leczenia ortopedycznego (2x wizyty u ortopedy) w ostatnim okresie. Orzekana dotychczasowa częściowa niezdolność do pracy odwołującego była powodowana przyczynami schorzeń poza narządem ruchu. Biegły podzielił treści orzeczeń organów ZUS z września i października 2017r ferujące zdolność do pracy, pomimo kwestionowania jej przez odwołującego. Dołączona dokumentacja RTG - dotycząca stawów kolanowych obrazuje chorobę zwyrodnieniową w początkowym okresie i nie ma istotnego znaczenia orzeczniczego. Poza badaniami RTG kolan biegły dysponował tą samą dokumentacją lekarską, którą dysponował ZUS.

Biegły nie stwierdził potrzeby powoływania biegłych o innych specjalizacjach medycznych, niż do tej pory.

Biegła neurolog stwierdził, że obecny stan układu nerwowego u wnioskodawcy nie narusza obecnie w sposób istotny sprawności motorycznej organizmu i nie upośledza wydolności chodu. Odwołujący wymaga stałej kontroli neurologicznej z uwagi na rozpoznawaną i leczoną padaczkę, modyfikacji terapii przeciwpadaczkowej w zależności od ilości występujących napadów. Aktualnie pobiera średnią dawkę karbamazepiny (T. C.), stosowana jest monoterapia. Biegła wskazała, że istnieje możliwość modyfikowania dawki leku przy zwiększeniu ilości napadów padaczkowych. Z uwagi na rozpoznawaną padaczkę występuje u wnioskodawcy zakaz pracy zmianowej, prac na wysokości, przy wodzie, urządzeniach mechanicznych i urządzeniach w ruchu. W porównaniu z poprzednimi badaniami przez Lekarzy Orzeczników ZUS obserwuje się stan zdrowia odwołującego identyczny. Na podstawie wywiadu, badania przedmiotowego oraz badań dodatkowych biegła stwierdziła brak podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy z przyczyn neurologicznych. W ocenie biegłej odwołujący jest zdolny do pracy zawodowej z wykluczeniem prac przeciwwskazanych z uwagi na rozpoznawaną i leczoną padaczkę.

W opinii uzupełniającej z dnia 23 października 2018 roku biegła neurolog, po zapoznaniu się z pismami odwołującego, podkreśliła, że nie neguje występowania u odwołującego bólów i zawrotów głowy, jednakże dolegliwości bólowe są objawem podmiotowym, niemierzalnym, charakterystycznym dla danego organizmu i nie stanowią podstaw do

orzeczenia niezdolności do pracy. W badaniu przedmiotowym biegła nie stwierdziła odchyłeń od stanu prawidłowego, nie stwierdziła cech zespołu mózdkowego ani nieprawidłowej próby Romberga (elementy badania nieprawidłowe przy strukturalnym uszkodzeniu centralnego układu nerwowego przy występujących zawrotach głowy). Biegła oceniła również fakt, że wnioskodawca choruje na padaczkę. Padaczka z napadami rzadkimi, występującymi średnio I x na 1,5m-ca, a w badaniach EEG nie stwierdzono czynności napadowej. Biegła podkreśliła, że wnioskodawca leczony jest średnią dawką karbamazepiny (T.) i istnieje możliwość zwiększenia dawki leku lub zastosowanie politerapii w celu uzyskania remisji napadów padaczkowych. Biegła w całości podtrzymała swoją opinię.

Biegły ortopeda oświadczył, że pisma złożone przez odwołującego nie zawierają żadnych danych medycznych, skutkujących zmianą opinii częstkowej - ortopedycznej, jak i zmianą propozycji orzeczenia w opinii łącznej - brak długotrwałej niezdolności do pracy. Ustalone schorzenia dotyczące narządu ruchu, mogące skutkować dolegliwościami bólowymi z okresowymi zaostrzeniami, oraz powodować pewne utrudnienia w funkcjonowaniu organizmu, nie powodują jednak istotnej dysfunkcji organizmu, uzasadniającej orzeczenie o długotrwałej częściowej, bądź całkowitej niezdolności do pracy na poziomie posiadanych kwalifikacji zawodowych.

Biegły psycholog w całości podtrzymał swoją opinię, opartą na przeprowadzonym badaniu psychologicznym, które wykazało, że u odwołującego występuje inteligencja powyżej przeciętnej, brak wskaźników uszkodzenia OUN oraz zaburzenia adaptacyjne. U badanego nie stwierdził jakichkolwiek obszarów patologii jeśli chodzi o funkcjonowanie poznawcze — funkcjonowanie to mieści się obecnie zdecydowanie powyżej przeciętnej wiekowej. Występujące zaburzenia adaptacyjne dotyczą istniejącej u odwołującego postawy wyuczonej bezradności. Powyższe rozpoznanie wskazuje, że opiniowany nie jest częściowo, ani całkowicie niezdolny do pracy z przyczyn psychologicznych.

Biegły psychiatra stwierdził, że w pismach odwołującego brak jest nowych dowodów odnoszących się do stanu psychicznego, dlatego też podtrzymał dotychczasową opinię.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji uznał odwołanie za nieuzasadnione.

Na wstępie rozważań prawnych Sąd Okręgowy wyjaśnił, że istota sporu zawisłego przed Sądem sprowadza się do wyjaśnienia, czy odwołująca spełniła warunki przewidziane ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270) niezbędne do przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Kolejno Sąd I instancji przedstawił podstawę prawną zaskarżonego wyroku, przywołując treść art. 57 ust. 1, art. 12 i art. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W niniejszej sprawie bezsporne było to, iż odwołujący spełnia pozostałe warunki przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy - legitymuje się odpowiednim stażem ubezpieczeniowym. Spór dotyczył wyłącznie tego czy P. Ł. jest długotrwale niezdolny do pracy.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności opinie biegłych lekarzy psychologa, psychiatry i neurologa, pozwoliły stwierdzić, że P. Ł. nie jest niezdolny do pracy. Odwołujący został zbadany przez biegłych specjalistów w zakresie schorzeń, jakie wynikały z dokumentacji medycznej oraz schorzeń przez niego podnoszonych, jak i rozpoznanych przez lekarzy orzeczników pozwanego. Biegli jednoznacznie i zgodnie stwierdzili, że stan zdrowia odwołującego nie powoduje niezdolności do pracy.

Ostatecznie odwołujący nie wniósł zastrzeżeń do opinii uzupełniającej biegłych.

Wobec powyższego, uznać należy, iż zgłoszone przez odwołującego zastrzeżenia odnośnie opinii biegłych stanowiły w istocie wyraz jego niezadowolenia z treści tych opinii i jako takie nie dawały podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych.

Niespełnienie podstawowej przesłanki przyznania prawa do renty określonej w art. 57 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy, jaką jest długotrwała niezdolność do pracy w spornym okresie spowodował, iż odwołanie P. Ł. należało oddalić na podstawie przywołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 47714 § 1 k.p.c. jako bezzasadne.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł wnioskodawca, zaskarżając go w całości i domagając się jego uchylecia.

W uzasadnieniu apelujący wskazał na długi okres występowania u niego stanu niezdolności do pracy, trwający niemal 18 lat, zmierzając w ten sposób do podważenia prawidłowości wniosków przyjętych przez biegłych lekarzy, na których oparł się Sąd I instancji przy wydawaniu zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy zasługiwała na uwzględnienie i skutkowałą wydaniem orzeczenia kasatoryjnego i przekazaniem sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na wstępie wymaga wyjaśnienia, że apelacja w swej treści nie zawierała wniosku o przeprowadzenie rozprawy, a jednocześnie zdaniem Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie nie było potrzeby jej przeprowadzenia, co skutkowało wydaniem wyroku na posiedzeniu niejawnym- w oparciu o dyspozycję art. 15zzs3 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.). Dodatkowo należy zauważyć, że żadna ze stron nie złożyła wniosku o przeprowadzenie rozprawy, pomimo zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne i pouczenia o skutkach niezłożenia takiego wniosku.

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła natomiast Sąd Apelacyjny do przekonania, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, którą było w niniejszej sprawie ustalenie czy w stanie zdrowia wnioskodawcy nastąpiła poprawa w porównaniu do badania w dniu 16.06.2014r. przez Lekarza Orzecznika ZUS, która na dzień złożenia wniosku w niniejszej sprawie i datę wydania zaskarżonej decyzji czyniła go osobą, która jest już zdolna do pracy zgodnej ze swoimi kwalifikacjami, a tym samym osobą, która nie spełnia już przesłanek, o których mowa w art.57 ust.1 w zw. z art.12 ust1 i 2 i art.61 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres.

Podkreślić bowiem należy, iż wnioskodawca nieprzerwanie od 1 grudnia 1998 r. do 30 czerwca 2016 r. uznawany był za osobę niezdolną do pracy, w związku z czym przyznawano mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Będący bowiem przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie wniosek z 28.08.2017r., złożony został w terminie, o którym mowa w art. 61 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.). Przepis ten stanowi natomiast, iż prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy, z zastrzeżeniem art. 101a.

Należało zatem ustalić czy istotnie –jak przyjął Zakład Ubezpieczeń Społecznych – doszło do poprawy stanu zdrowia wnioskodawcy, a jeśli tak od kiedy i na czym ta poprawa konkretnie polega, a wszystkich tych ustaleń dokonać w odniesieniu do kwalifikacji wnioskodawcy, który z zawodu jest malarzem i przez większość swojego życia zawodowego pracował jako malarz, tapingier.

W tym miejscu podkreślić należy, iż prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez Sąd rozpoznający sprawę dwóch naczelných obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami procesowymi oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Warunki te w niniejszej sprawie nie zostały spełnione.

Zasady prowadzenia postępowania dowodowego, w tym poszczególne czynności dokonywane w jego toku, określają przepisy rozdziału 2 „Postępowanie dowodowe” (art. 235 i nast. k.p.c.). Podstawą przeprowadzenia określonego dowodu jest postanowienie o dopuszczeniu dowodu, w którym sąd oznacza fakty podlegające stwierdzeniu, środek dowodowy i - stosownie do okoliczności - sędziego lub sąd, który ma dowód przeprowadzić, a ponadto, jeżeli to jest możliwe, termin i miejsce przeprowadzenia dowodu (art. 236 k.p.c.). Postanowienie dowodowe ma na celu umożliwienie stronom zapoznanie się z zakresem i kierunkiem postępowania dowodowego, a także osobistego lub przez pełnomocnika udziału w czynnościach dowodowych oraz zgłaszanie wobec nich wniosków i zastrzeżeń. Podstawę rozstrzygnięcia w sprawie stanowi zebrany materiał dowodowy, a zatem dowody, które zostały przez sąd dopuszczone według wskazanych wyżej reguł.

Jak wcześniej wskazano, ustalenie określonej okoliczności bez dowodu, możliwe jest tylko w przypadkach przewidzianych w art. 228 - 231 k.p.c., a dotyczących faktów notoryjnych, znanych sądowi z urzędu, przyznanych lub niezaprzeczonych przez drugą stronę lub wynikających z zastosowania domniemania faktycznego.

Natomiast istotą postępowania apelacyjnego jest zbadanie zasadności podstaw zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu Sądu I instancji. Należy podkreślić, iż Sąd odwoławczy orzeka przy tym w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, dokonując na nowo jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym ponownej oceny zgromadzonych w postępowaniu przed sądami obu instancji dowodów. Jako Sąd merytoryczny może nadto czynić ustalenia i to odmienne od ustaleń Sądu pierwszej instancji, bazując na tym samym materiale dowodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 lutego 2003r., sygn. IV CKN 1752/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 maja 2002r., sygn. II CKN 615/00).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, Sąd Apelacyjny stwierdza, iż prawidłowo Sąd I instancji dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych sądowych : neurologa M. P., ortopedy A. C., psychologa W. G. i psychiatry W. M.. Wymaga jednak podkreślenia- że w tezie dowodowej zakreślonej przez Sąd I instancji w ogóle nie zawarto polecenia dla biegłych ustalenia i określenia, na czym polegała ewentualna poprawa stanu zdrowia odwołującego.

Sąd I instancji zaniechał zatem ustalenia przez biegłych kategorycznej opinii w zakresie najistotniejszej w sprawie kwestii- tj. na czym polega poprawa w stanie zdrowia wnioskodawcy i od kiedy ona ewentualnie nastąpiła –w przypadku stwierdzenia , że po 30.06.2016r. wnioskodawca nie jest już nawet częściowo niezdolny do pracy zgodnej ze swoimi kwalifikacjami.

Wobec powyższego, biegli przy wydawaniu opinii w ogóle nie odnieśli się do tej kwestii, a na podstawie ich opinii Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie.

W konsekwencji Sąd I instancji w ogóle nie ustalił, na czym polega poprawa stanu zdrowia wnioskodawcy, co w okolicznościach niniejszej sprawy należy kwalifikować jako nierozpoznanie istoty sprawy.

Podkreślić bowiem należy, iż przyjęcie przez Sąd I instancji, za biegłymi, w szczególności biegłymi z zakresu neurologii i ortopedii , iż wnioskodawca nie jest osobą długotrwale niezdolną do pracy, nie rozstrzyga istoty niniejszej sprawy, którą jest ustalenie czy po 30.06.2016r. nastąpiła ewentualna poprawa w stanie zdrowia odwołującego, bowiem brak poprawy oznaczałby przecież w istocie dalszą częściową niezdolność do pracy, skoro zgodnie z orzeczeniem LO ZUS z 16.06.2014r., wnioskodawca był częściowo niezdolny do pracy na dalszy okres do 30.06.2016r.

To stwierdzenie biegłych i wskazana powyżej jego konsekwencja dla niniejszego postępowania, wymagały jednoznacznego wyjaśnienia przez Sąd I instancji, a zaniechanie powyższego wymaga uchylecia zaskarżonego wyroku i przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

W swoich ustalenia faktycznych Sąd Okręgowy pominął przy tym także bardzo istotną okoliczność, iż wnioskodawca przez zdecydowaną większość swojego życia zawodowego pracował jako malarz, tapeciarski, z którymi to pracami wiąże

się przecież konieczność pracy również na wysokościach, do której według biegłej neurolog, wnioskodawca z uwagi na padaczkę, ma przeciwskazania.

Do tego zatem stanowiska należało odnieść zdolność do pracy wnioskodawcy .

Wypowiadający się tymczasem w niniejszej sprawie biegli sądowi, którzy opiniowali stan zdrowia P. Ł., zaniechali natomiast również oceny stanu zdrowia wnioskodawcy pod kątem posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych, a do takiej pracy (czyli wymagającej m.in. podnoszenia, przenoszenia wiader, materiałów budowlanych o różnym ciężarze, pracy w wymuszonej pozycji i często na drabinie) i to na wolnym rynku pracy i w pełnym wymiarze czasu pracy, należało odnieść ewentualną zdolność do pracy opiniowanego.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że kontrola zaskarżonego przez ubezpieczonego wyroku ,prowadzi do wniosku, że Sąd pierwszej instancji nie uczynił zadość wymaganiom opisanym na wstępie, albowiem Sąd I instancji nie wyjaśnił wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności sprawy, a tym samym nie orzekł co do istoty sprawy, co powoduje konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Przepis art. 386 § 4 k.p.c. stanowi bowiem, że w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. Nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. oznacza niewyjaśnienie i pozostawienie poza oceną okoliczności faktycznych, stanowiących przesłanki zastosowania normy prawa materialnego, będącej podstawą roszczenia.

Pojęcie „istoty sprawy”, o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., dotyczy jej aspektu materialnoprawnego i zachodzi, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnoprawnej dochodzonych roszczeń, jak też skierowanych przeciwko nim zarzutów merytorycznych, tj. nie odniósł się do tego co jest przedmiotem sprawy uznając, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych, czy procesowych unicestwiających dochodzone roszczenie (por. postanowienie SN z 4.09.2014 r., II CZ 43/14, LEX nr 1515369).

Treścią normy prawnej zawartej w tym przepisie jest upoważnienie do wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego w określonych sytuacjach procesowych, jako wyjątku od zasady orzekania co do meritum sporu w tym postępowaniu. Jego brzmienie wskazuje jednocześnie na to, iż nie zachodzi obowiązek prowadzenia przez sąd drugiej instancji postępowania dowodowego zmierzającego do wyjaśnienia rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych w sytuacji, gdy sąd pierwszej instancji zaniechał rozważenia poddanych przez strony pod osąd żądań i twierdzeń, jak również, gdy pominał mogące mieć wpływ na rozstrzygnięcie meritum sporu dowody zawnioskowane przez strony dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Konieczne staje się wówczas wydanie orzeczenia kasatoryjnego przewidzianego w art. 386 § 4 k.p.c., ponieważ przeprowadzenie postępowania dowodowego przez sąd odwoławczy, a następnie wydanie orzeczenia co do istoty sprawy, ograniczyłoby merytoryczne rozpoznanie sprawy do jednej instancji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy konieczne jest więc uzupełnienie postępowania dowodowego w zakresie opisanym powyżej, a w szczególności w przypadku stwierdzenia braku niezdolności do pracy – dokładne ustalenie na czym polegała poprawa stanu zdrowia odwołującego w porównaniu do badania LO ZUS z 16.06.2014r. i kiedy nastąpiła, przy jednoczesnym uwzględnieniu posiadanych kwalifikacji. O ile bowiem stan zdrowia ubezpieczonego, w ocenie biegłych, nie czyni go już osobą niezdolną do pracy, należy zobligować specjalistów, jak już wskazano powyżej, do wypowiedzi na czym polega poprawa jego stanu zdrowia w porównaniu do stanu, kiedy wnioskodawca był uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy (i to nieprzerwanie przez 17 lat).

W tym celu Sąd Okręgowy rozważy potrzebę przeprowadzenia ewentualnie dowodu z opinii drugiego zespołu biegłych specjalności właściwych z uwagi na dominujące schorzenia wnioskodawcy, a nadto rozważy potrzebę przeprowadzenia ewentualnych innych dowodów zawnioskowanych przez strony, bądź których konieczność przeprowadzenia dostrzeże z urzędu i po dokonaniu przedmiotowych ustaleń, dokona ponownej oceny całości materiału dowodowego

zgromadzonego w sprawie, mając na uwadze zważania tut. Sądu w tym zakresie i treść powołanych wyżej przepisów oraz art.233 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. i powołanych wyżej przepisów, orzeczono jak w wyroku, pozostawiając Sądowi I instancji – w oparciu o art. 108 § 2 k.p.c. – także rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Roman Walewski	Małgorzata Woźniak-Zendran	Dorota Goss-Kokot
----------------	----------------------------	-------------------